

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

برنامه آموزشی دوره تکمیلی تخصصی

لارینگولوژی

Laryngology Fellowship

واحد تدوین و برنامه ریزی آموزشی

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
۲	اسامی تدوین کنندگان برنامه
۴	مقدمه - عنوان - تعریف و طول دوره
۵	تاریخچه وسیر تکاملی دوره در ایران و جهان
۶	دلایل نیاز به این دوره - حدودنیاز به نیروی دوره دیده در این حیطه تا ۱۰ سال آینده
۸	فلسفه - رسالت - دور نما
۸	پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان این دوره
۸	نقش ها ووظایف حرفه ای دانش آموختگان در جامعه
۱۰	توانمندیها ومهارت های پروسیجرال مورد انتظار
۱۱	اسامی رشته هایا دوره هایی که با این دوره تداخل عملی دارند
۱۲	راهبردها وروش های آموزشی
۱۳	ساختار کلی دوره
۱۳	عناوین مباحثی که دستیاران در بخش های چرخشی به آن می پردازند به تفکیک هر بخش
۱۴	عناوین دروس
۱۵	انتظارات اخلاق حرفه ای از دستیاران
۱۹	منابع در سی که با استفاده از آنها آموزش این برنامه قابل اجرا است
۲۰	ارزیابی دستیاران
۲۰	شرح وظایف دستیاران
۲۱	حداقل های مورد نیاز در برنامه
۲۳	ارزشیابی برنامه
۲۴	استانداردهای ضروری برنامه های آموزشی
۲۵	منابع مورد استفاده برای تهیه این سند

اسامی اعضای کمیته تدوین برنامه:

* دکتر فرزاد ایزدی	* دانشگاه علوم پزشکی ایران
* دکتر بیژن نقیب زاده	* دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی
* دکتر عزیز الله عباسی	* دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی
* دکتر پیمان دبیر مقدم	* دانشگاه علوم پزشکی تهران
* دکتر علی صفوی نائینی	* دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی

اسامی اعضای کمیته بازنگری برنامه:

نام و نام خانوادگی	رتبه دانشگاهی	دانشگاه علوم پزشکی
* دکتر فرزاد ایزدی	استاد	ایران
* دکتر پیمان دبیر مقدم	دانشیار	تهران
* دکتر علی صفوی نائینی	دانشیار	شهیدبهشتی

اسامی همکاران کمیسیون تدوین و برنامه ریزی آموزشی:

دکتر باقر لاریجانی معاون آموزشی و دبیر شورا، دکتر اسماعیل ایدنی قائم مقام دبیر شورا، نمایندگان منتخب دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی: دکتر مهرداد حق ازلی (معاون واحد تدوین و برنامه ریزی آموزشی)، دکتر سیدعلی صفوی نائینی معاون حوزه ارزشیابی و اعتباربخشی، دکتر علیرضا استقامتی، دکتر حبیب اله پیروی، دکتر علی حائری، دکتر ولی اله حسنی، دکتر لادن حقیقی، دکتر علی حمیدی مدنی، دکتر محمود رضا آل بویه، دکتر پیمان محمدی تربتی، دکتر عبدالجلیل کلانتر هرمزی، دکتر الهه ملکان راد، دکتر زهرا فردی آذر، نماینده سازمان نظام پزشکی: دکتر علیرضا سلیمی، اعضای هیات علمی منتخب: دکتر اشرف آل یاسین (زنان و زایمان)، دکتر احمد علی نوربالا (روانپزشکی)، دکتر محمد علی محقق (جراحی عمومی)، دکتر محمد رضا شکیبی (داخلی)، دکتر علی اکبر سیاری (کودکان) و ریحانه بنزادگان کارشناس کمیسیون تدوین و برنامه ریزی آموزشی و نوشین آگاهی کارشناس برنامه های آموزشی دوره های تکمیلی تخصصی

اسامی همکاران کمیسیون دائمی معین شورای آموزش پزشکی و تخصصی:

دکتر باقر لاریجانی معاون آموزشی و دبیر شورا، دکتر اسماعیل ایدنی مشاور معاون آموزشی، دکتر مرضیه نجومی دبیر شورای آموزش پزشکی عمومی، دکتر حبیب الله پیروی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و نماینده منتخب وزیر، دکتر محمد رضا صبری عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و نماینده منتخب وزیر، دکتر علیرضا زالی مسئول حوزه اعتبار بخشی و ارزشیابی، دکتر سیدعلی صفوی نائینی معاون حوزه ارزشیابی و اعتباربخشی، دکتر مهرداد حق ازلی معاون واحد تدوین و برنامه ریزی آموزشی، دکتر اکبر فتوحی دبیر شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی کشور، دکتر شهریار نفیسی رئیس دانشکده پزشکی تهران، دکتر علی طبیبی رئیس دانشکده پزشکی شهیدبهشتی، دکتر کامران آقاخانی رئیس دانشکده پزشکی ایران، دکتر محمدباقر خسروی رئیس دانشکده پزشکی شیراز، دکتر محمد حسن امامی دهکردی رئیس دانشکده پزشکی اصفهان، دکتر حسنعلی واحدیان رئیس دانشکده پزشکی یزد، دکتر علیرضا مردان شاهی رییس دانشکده پزشکی مازندران، دکتر بهرام نیکخو رئیس دانشکده پزشکی کردستان، دکتر حجت پورفتوحی رئیس دانشکده پزشکی تبریز، دکتر عباس درجانی رئیس دانشکده پزشکی گیلان، دکتر عبدالمجید طاهری رئیس دانشکده پزشکی شهرکرد، دکتر سید سعید سیدیان رئیس دانشکده پزشکی اهواز، دکتر علی طلایی رئیس دانشکده پزشکی مشهد، دکتر مژگان ممانی رئیس دانشکده پزشکی همدان، دکتر علی ارجمند شبستری رئیس دانشکده پزشکی اراک، دکتر سید غلامعلی جورسرایبی رئیس دانشکده پزشکی بابل، دکتر هوشنگ رفیق دوست رئیس دانشکده پزشکی زاهدان، دکتر محمد رضا شکیبی رئیس دانشکده پزشکی کرمان و نماینده منتخب وزیر، دکتر سید امیرحسین قاضی زاده هاشمی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و نماینده منتخب وزیر، دکتر محمد رضا ظفرقندی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران و نماینده منتخب وزیر، دکتر سید محمد تقی طباطبایی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و نماینده منتخب وزیر، دکتر علیرضا سلیمی نماینده سازمان نظام پزشکی، دکتر نیره اسلامی و دکتر مریم السادات مصطفوی کارشناسان کمیسیون دائمی معین دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

مراحل تدوین برنامه آموزشی:

برنامه آموزشی دوره تکمیلی تخصصی لارینگولوژی در تاریخ ۸۸/۹/۲۸ در هفتاد و دومین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی برنامه آموزشی مورد تنفیذ قرار گرفت.

بازنگری برنامه آموزشی دوره تکمیلی تخصصی لارینگولوژی در تاریخ ۹۷/۴/۴ در کمیته تدوین برنامه آموزشی مورد بررسی قرار گرفت.

برنامه آموزشی دوره تکمیلی تخصصی لارینگولوژی در تاریخ ۹۸/۳/۱ در کمیسیون تدوین و برنامه ریزی آموزشی مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

برنامه آموزشی دوره تکمیلی تخصصی لارینگولوژی در تاریخ ۹۸/۵/۳ در کمیسیون دائمی معین مورد بررسی و تصویب قرار گرفت و در نود و یکمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی در تاریخ ۹۸/۸/۱۹ تنفیذ گردید.

مقدمه :

با گسترش دوره های تکمیلی تخصصی طی سال های اخیر ، زیرمجموعه های مختلفی از رشته گوش ، گلو ، بینی و جراحی سر و گردن تعریف شده اند که از آن جمله دوره تکمیلی تخصصی لارینگولوژی است . از ضرورت های ملموس که باعث پرداختن هر چه تخصصی تر به این دوره بوده ، احساس نیاز به تربیت افرادی با مهارت های بالینی بیشتر جهت تشخیص و درمان هر چه دقیق تر بیماران با مخاطرات فراوان در این حیطه میباشد. برای این منظور ، در سال ۱۳۸۸ ، از طرف دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی به جمعی از دانشگاهیان رشته گوش ، گلو ، بینی ماموریت داده شد تا در مورد تدوین چند برنامه تکمیلی تخصصی اقدام نموده، در آن برنامه ها ضرورت ها و حداقل ها را مشخص نمایند . کمیته تدوین برنامه لارینگولوژی ، پس از جستجو در برنامه های موجود در دانشگاه های معتبر دنیا و اخذ نظر از صاحب نظران ، برنامه حاضر را تدوین نمود که پس از طی مراحل قانونی و تصویب و تنفیذ شورای آموزش پزشکی و تخصصی در اختیار دانشگاه های مجری قرار گرفته است :

کمیته تدوین برنامه آموزشی دوره تکمیلی تخصصی

لارینگولوژی

عنوان دوره به فارسی و انگلیسی :

لارینگولوژی (حنجره)

Laryngology

تعریف دوره :

این دوره از رشته تخصصی گوش ، گلو ، بینی و جراحی سر و گردن منشعب شده است و دانش آموختگان آن ، علاوه بر توانمندی های مرتبط با رشته تخصصی خود ، قادر خواهند بود ، در زمینه پیشگیری تشخیص و درمان دقیق تراختلالات تنفسی فوقانی ، صوتی و بلع در حیطه مرتبط و پیشبرد زمینه های پژوهشی بیماری های حنجره ، حلق ، تراشه ، مری فوقانی و عناصر آناتومیک مرتبط به جامعه ارائه خدمت نمایند .

متخصصین مجاز ورود به دوره :

دارندگان مدرک دانشنامه تخصصی در رشته تخصصی گوش ، گلو ، بینی و جراحی سر و گردن مجاز ورود به این دوره تکمیلی تخصصی می باشند.

طول دوره آموزش :

طول دوره تکمیلی تخصصی لارینگولوژی یک سال است .

تاریخچه وسیر تکاملی دوره در جهان وایران :

در جهان :

شاید بتوان گفت قدمت این رشته به واسطه انجام تراکتوستومی روی راه هوایی به ۳۶۰۰ سال قبل از میلاد برمی گردد . در سال ۱۸۵۸ دکتر **Ervnst krackowicz** لارینگوسکوپ را اختراع کرد و بدینوسیله با تشخیص بسیاری از بیماران حنجره زمینه را برای رشته لارینگولوژی فراهم آورد و دکتر **Solis-Cohen** که بعنوان پدر لارینگولوژی خوانده می شود در جریان جنگ داخلی سالهای ۱۸۶۴-۱۸۶۱ با توجه به انجام جراحی های مختلف در این زمینه رشته را ارتقاء داد و برداشتن کامل حنجره بعنوان توتال لارنژکتومی توسط او و **Billroth** ابداع شد . در سال ۱۸۸۵ دکتر **JosephoDwyer** اولین انتوباسیون را انجام داد که از اقدامات موثر جهت پیشرفت لارینگولوژی بود . در سال ۱۹۰۴ دکتر **Chevalier Jackson** برونکوسکوپ و به دنبال آن اوزوفاگوسکوپ را ابداع کرد که بدینوسیله راهی جدید جهت درمان بیماران مربوطه ایجاد شد و دکتر **Jackson** را بعنوان یکی از راهبران اولیه لارینگولوژی معرفی نمود اما آنچه بعنوان رشته لارینگولوژی جدید مدنظر است ، با ابداعاتی که **Isshiki** در زمینه جراحی های فونوسرجری انجام داد و بررسی و تفسیر آناتومیکی ظریف **Hirano** در حدود دهه ۱۹۷۰ شکل گرفت و سپس در دانشگاه های مختلف دنیا توجه خاصی به لارینگولوژی معطوف گردید و این فلوشیپ به تدریج شکل گرفت .

در ایران :

شیخ الرئیس ابوعلی سینا در کتاب قانون در مورد حنجره تعریف جامع زیر را ارائه کرده است که نه تنها نسبت به زمان خود کامل بوده بلکه امروزه نیز با متون موجود علمی قابل مقایسه است: " حنجره عضوی است برای تکمیل شدن صدا که جسمی شبیه زبانه سورنا در داخل آن قرار دارد. و چنان که ذکر شد این زبانه در برابر سق قرار گرفته و زبانه سورنا گفته می شود و به وسیله آن است که صدا تکوین می یابد. در حالت بلعیدن لقمه، مری به سوی پایین می گراید و لقمه را به سوی خود می کشد، در آن هنگام حنجره به حالت برهم آمدگی رو به بالا بلند می شود و برخی از (غضروف) به هم تکیه می دهند و در نتیجه غشاء و ماهیچه کشیده می شوند. همین که خوراک به گذار مری رسید، دهانه قصبه و حنجره از طرف بالا به کام می چسبند و چیزی که باید به مری راه یابد به حنجره و قصبه راه نمی یابد. خوراک یا نوشیدنی بدون این که چیزی از آنها به قصبه وارد شود از راه مری می گذرند مگر این که در بلعیدن شتاب غیرعادی به خرج داده شود، که آنگاه طبیعت به وسیله سرفه آن را بیرون می دهد."

در زمینه انجام اعمال جراحی مختلف روی حنجره از سالیان دور توسط استادان پیشکسوت در دانشگاه های مختلف فعالیت وجود داشته ، البته از سال ۱۳۸۲ بصورت کاملاً منسجم در گروه گوش، گلو، بینی و جراحی سر و گردن بیمارستان حضرت رسول اکرم(ص) وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران این دوره پایه ریزی گردید و برای اولین بار در ایران از سال ۱۳۸۶ طبق مصوبه دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی دوره تکمیلی تخصصی مربوطه در گروه مذکور راه اندازی شد و اولین دانش آموخته خود را در سال ۱۳۸۷ تربیت نمود . هم اکنون، ۲ مرکز از دانشگاه های علوم پزشکی کشور، در این زمینه فعالیت دارند.

دلایل نیاز به این دوره :

بنا به دلایل زیر ، راه اندازی این دوره در کشور مورد نیاز است :

- * با شیوع سوانح ترافیکی و صنعتی شدن جامعه، صدمات و بیماریهای حنجره به دو دلیل زیر افزایش یافته است :
(۱) لوله گذاری های طولانی مدت در تراشه مصدومین و بیماران در بخشهای مراقبت ویژه
(۲) مصرف سیگار و تماس با آلاینده های استنشاقی و صنعتی . این صدمات بیشتر در سنین جوانی و میانسالی رخ میدهند، لذا حفظ سلامت حنجره، به حفظ سلامت جسمی و روانی این افراد برای بقیه عمر کمک می نماید.
- * با توجه به پیشرفت های چشمگیر در زمینه روشهای تشخیصی و مداخلات درمانی در بیماریهای حنجره ، کسب مهارت بیشتر در این حیطة ضروری است، زیرا آموزش برخی از مهارتهای پروسیجرال نظیر : جراحی حنجره با لیزر، روشهای فونوسرجری پیشرفته و بازسازی حنجره در دوره تخصصی دیده نشده است و ما به کسانی نیاز داریم که در این زمینه تخصص و مهارت کافی داشته باشند تا بتوانند پاسخگوی مردم و نظام سلامت باشند.
- * بیماران به راحتی به برداشتن حنجره برای درمان سرطان رضایت نمی دهند و درمانهای خاص و مهارتهای بیشتر را در این زمینه طلب می نمایند. راه اندازی دوره تکمیلی تخصصی در این زمینه، تا حدود زیادی این نیاز را برآورده می سازد.
- * با راه اندازی این دوره، امکانات تخصصی، تشخیصی و درمانی دقیق تر و کار آمدتری در اختیار بیماران و جامعه قرار خواهد گرفت.
- * در حال حاضر این دوره در اکثر مراکز معتبر دانشگاهی در دنیا وجود دارد.

حدود نیاز به تربیت متخصص در این دوره در ده سال آینده:

- * چنانچه هدف اصلی تربیت نیروی مورد نیاز برای دانشگاههای تربیت کننده دستیار باشد حدود نیاز به شرح زیر خواهد بود:
در حال حاضر ۱۴ دانشگاه وظیفه تربیت دستیار در رشته گوش، گلو، بینی و جراحی سر و گردن را بر عهده دارند اگر برای هر دانشگاه حداقل ۱ الی ۲ نفر در نظر گرفته شود حدود افراد مورد نیاز برای ده سال آینده تقریباً ۲۸ نفر خواهد بود.
- * در حال حاضر ، در کشور ۳۱ استان وجود دارد که با کسر استان های دارای دانشگاه تربیت دستیار گوش، گلو، بینی و جراحی سر و گردن ۲۰ استان باقی می ماند که نیاز به متخصص دوره دیده در این حیطة تخصصی دارند . لذا اگر برای هر استان ۱ نفر متخصص در نظر گرفته شود ، حدود نیاز استان ها ۲۰ نفر برآورد می شود .
* با توجه به موارد فوق ،
- * در حال حاضر ۱۲ نفر متخصص دوره دیده در این حیطة تخصصی موجود است ، لذا تخمین زده می شود که با در نظر گرفتن رشد جمعیت ، رشد مراکز تربیت متخصص و محاسبه ۳۰ سال کار برای هر متخصص ، حدود نیاز به نیروی متخصص در این دوره تکمیلی تخصصی برای ۱۰ سال آینده ۴۰ نفر خواهد بود .

Philosophy (Beliefs & Values)

فلسفه (ارزش ها و باورها) :

در تدوین این برنامه بر ارزشهای زیر تأکید می شود:

* سلامت محوری (حنجره عضو مهمی است که انسان با استفاده از این عضو و از راه تولید صداها ، ارتباطات مادی ، معنوی و عاطفی خود را با محیط خارج برقرار می سازد . لذا تلاش در نگهداری و ترمیم ضایعات این عضو در مطلوب ترین حد ممکن ، موجب ارتقای سطح سلامت جسمی ، روانی و اجتماعی مبتلایان به بیماری های این عضو مهم خواهد شد و این امر ، در کنار پیشگیری از ابتلای این عضو به بیماری ها و عوارض ، از ارزش هایی است که متخصص این حیطه بر آن تأکید می نماید) .

* ارتقای سلامت مبتنی بر طبابت جامع و جامعه نگر

* رعایت اصول اخلاق اسلامی و حرفه ای

Mission:

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره، تربیت نیروی انسانی آگاه به علم روز ، توانمند و متعهد است که در جهت ارائه خدمات، در زمینه های تشخیص، درمان، پیشگیری، آموزش و پژوهش، در حیطه فلوشیپ لارینگولوژی به جامعه اقدام نماید و این فرایند را مستمرا ارتقا دهد .

Vision:

دورنما (چشم انداز):

انتظار آن است که در ۱۰ سال آینده در زمینه آموزش و پژوهش در حیطه فلوشیپ لارینگولوژی به استانداردهای جهانی دست یابیم و در منطقه خاورمیانه در-رتبه اول باشیم . همچنین در ارائه خدمات کیفی و تولید علم با بهترین کشورها در سطح استانداردهای جهانی رقابت کنیم.

Expected outcomes

پیامد های مورد انتظار از دانش آموختگان:

انتظار می رود، دانش آموختگان این دوره، قادر باشند:

- با بیماران - همراهان و اعضای تیم سلامت ارتباط مناسب حرفه ای برقرار نمایند.
- با به کارگیری راهکارهای مختلف، سلامت جامعه را ارتقا بخشند.
- روشهای پیشگیری ، تشخیصی، درمانی و مراقبتی بیماران مرتبط با این دوره را با تسلط و مهارت کافی انجام دهند.
- در نظام پژوهشی بین دانشگاهی در سطح کشور، در زمینه تخصصی خود همکاری و تعامل سازنده داشته باشند.
- توانائی کافی در آموزش رده های مختلف اعم از بیماران، اعضای تیم سلامت، دانشجویان و جامعه در حیطه تخصصی مربوطه را داشته باشند.

Roles:

نقش های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان این دوره در جامعه نقشهای پیشگیری، تشخیصی، درمانی ، مراقبتی، مشاوره ای، آموزشی، پژوهشی، و مدیریتی را ایفا می کنند.

Tasks:

وظایف حرفه ای دانش آموختگان:

وظایف دانش آموختگان به تفکیک نقش های مختلف به شرح زیر است:
در نقش پیشگیری:

- * مشارکت در برنامه های پیشگیری کنترل و مبارزه با مصرف دخانیات
- * پیشگیری از عوارض لوله گذاری تراشه طولانی مدت
- * آموزش عمومی در رعایت بهداشت صوت

در نقش تشخیصی - درمانی و مراقبتی :

* برقراری ارتباط مناسب حرفه ای با بیماران ، همراهان ، اعضای تیم سلامت و مدیران نظام سلامت برای رفع مشکل بیمار .

- * اخذ شرح حال ، انجام معاینات تخصصی و ثبت یافته ها در پرونده بیماران .
- * درخواست منطقی آزمایشات تشخیصی و ثبت یافته ها.
- * انجام پروسیجرهای تشخیصی و درمانی مندرج در این برنامه .
- * تشخیص بیماری و ثبت آن همراه با تشخیص های افتراقی در پرونده
- * آماده سازی بیماران برای انجام عمل جراحی
- * انتخاب بهترین رویکرد درمانی (اعم از دارویی ، جراحی ، تسکینی و حمایتی) و بکارگیری آن برای بیماران
- * مراقبت و پایش بیماران قبل ، حین و بعد از اعمال جراحی
- * ارجاع بیماران به تخصص های مورد نیاز
- * پیگیری منظم بیماران

در نقش مشاوره ای :

* ارائه مشاوره تخصصی به بیماران ، همراهان ، سایر متخصصین ، مدیران نظام سلامت و مراجع قانونی .

در نقش آموزشی :

- * آموزش بیماران ، همراهان ، اعضای تیم سلامت و در صورت نیاز جامعه .
- * مشارکت در آموزش کارآموزان ، کارورزان ، دستیاران مقاطع تخصصی و تکمیلی تخصصی در صورت عضویت در هیات علمی دانشگاه

در نقش پژوهشی :

* همکاری در پژوهش های مرتبط دانشگاهی و کشوری در حیطه تخصصی به منظور گسترش مرزهای دانش در این حیطه با توجه به نگرش مبتنی بر شواهد.

در نقش مدیریتی :

- * رهبری و مدیریت تیم درمانی حنجره
- * مشارکت در امور مدیریت بخش ها و واحدهای مرتبط

توانمندی هاومهارت های پروسیجرال مورد انتظار:

Expected Competencies & Procedural Skills:

الف: توانمندی های عمومی: (General Competencies)

گردآوری و ثبت اطلاعات :

- برقراری ارتباط (communication)
- اخذ شرح حال تخصصی (History taking)
- ارزیابی و معاینه تخصصی بیماران (Patient assessment & Physical examination)
- درخواست منطقی آزمایشات پاراکلینیکی
- تشکیل پرونده ، ثبت اطلاعات و تنظیم مدارک پزشکی

استدلال بالینی ، تشخیص و تصمیم گیری برای بیمار :

- تفسیر آزمایشات پاراکلینیکی
- ادغام یافته های بالینی و پاراکلینیکی
- استنتاج و قضاوت بالینی (clinical judgment)
- تشخیص بیماری
- تصمیم گیری بالینی جهت حل مساله بیمار

اداره بیمار (Patient Management):

- مراقبت از بیمار (Patient care)
- تجویز منطقی دارو (نوشتن نسخه دارویی و order)
- انتخاب بهترین رویکرد تشخیصی - درمانی و اجرای آن برای بیمار
- انجام اقدامات توانبخشی و بازتوانی مندرج در این برنامه
- درخواست و ارائه مشاوره پزشکی
- ایجاد هماهنگی های لازم و ارجاع بیمار
- آموزش بیمار
- پیگیری بیمار

توانمندی های دیگر :

- پژوهش
- مدیریت و رهبری
- ارائه مشاوره های تخصصی
- Advocacy
- طبابت مبتنی بر شواهد
- استفاده از رایانه و جستجوی اطلاعات علمی در منابع الکترونیکی
- پایش سلامت جامعه

تذکر: دستیاران در طول دوره تخصصی خود، اکثر توانمندیهای فوق را کسب و در مقاطع بالاتر بر آنها مسلط خواهند شد.

ب: مهارت های پروسیجرال (اقدامات تشخیصی - درمانی) :

کل دفعات	انجام مستقل	کمک در انجام	مشاهده	پروسیجر (Procedure)
۶۰	۴۰	۲۰		لارنگوسکپی مستقیم
۲۰	۱۰	۱۰		ازوفاگوسکپی Rigid
۳۰	۲۰	۱۰		برونکوسکپی بالغین و کودکان (Rigid & Flexible) (حداقل ۵۰ درصد آن در حیطه کودکان باشد). *
۶۰	۴۰	۲۰		استروبووسکپی و آنالیز صدا
۲۳	۱۵	۸		تکنیک های اندوسکوپیک اصلاح تنگی های لارنگوتراکتال
۳۰	۲۰	۱۰		تکنیک های بازسازی لارنگوتراکتال
۳۰	۲۰	۱۰		تکنیک های فونوسرجری
۱۵	۱۰	۵		روش های جراحی کانسر حنجره (شامل روش های آندوسکوپیک و باز)
۱۵	۱۰	۵		روش های بازتوانی صدا بعد از لارنژکتومی
۳۰	۲۰	۱۰		تکنیکهای جراحی حنجره با استفاده از لیزر
۵	۳	۲		درمان جراحی آسپیراسیون مزمن و دیسفاژی
۶	۴	۲		تزریق های داخل حنجره برای اختلالات نورولوژیک

*برای بررسی مجاری هوایی فوقانی

اسامی رشته ها یا دوره هایی که با این دوره در انجام بعضی پروسیجرها تداخل (همپوشانی) دارند :

الف: همپوشانی در انجام بعضی پروسیجرها: این دوره با تخصص های زیر همپوشانی دارد

- جراحی توراکس
- فوق تخصص گوارش

- ب: تداخل حرفه ای: این دوره با هیچ رشته ای تداخل حرفه ای ندارد.

Educational Strategies:

راهبردهای آموزشی :

گروه های تدوین راهبردهای مرتبط با خود را انتخاب و بقیه موارد را حذف خواهند نمود .

این برنامه بر راهبردهای زیر استوار است :

☒ تلفیقی از دانشجو و استادمحوری ☒	☒ یادگیری مبتنی بر وظایف (task based) ☒
☒ یادگیری جامعه نگر (community oriented) ☒	☒ یادگیری مبتنی بر مشکل (problem based) ☒
☒ آموزش بیمارستانی (hospital based) ☒	☒ یادگیری مبتنی بر موضوع (subject directed) ☒
☒ یادگیری سیستماتیک ☒	☒ یادگیری مبتنی بر شواهد (evidence based) ☒
	☒ مولتی دیسیپلینری همراه با ادغام موضوعی در صورت نیاز ☒

روش ها و فنون آموزش (روش های یاددهی و یادگیری) : Teaching & Learning Methods :

در این دوره ، عمدتاً از روش ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد :

* self education, self study

* انواع کنفرانس های داخل بخشی ، بین بخشی ، بیمارستانی ، بین رشته ای و بین دانشگاهی

* بحث در گروه های کوچک - کارگاه های آموزشی - ژورنال کلاب و کتاب خوانی - case presentation -
توموربورد

* گزارش صبحگاهی - راندهای کاری و آموزشی - انجام مشاوره های تخصصی همراه با استاد - آموزش سرپایی -

آموزش در اتاق عمل یا اتاق پروسیجر - کلیشه خوانی - تحلیل بیماران دشوار

* استفاده از تکنیک های آموزش از راه دور بر حسب امکانات .

* مشارکت در آموزش رده های پایین تر .

* روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی .

ساختار کلی دوره آموزشی:

مدت زمان (ماه)	محتوی - اقدامات	بخش، واحد یا عرصه آموزش
هفته‌ای ۲ روز در طول دوره	ویزیت بیماران سرپایی - برنامه‌ریزی درمانی - انتخاب بیماران برای بستری - انجام مشاوره‌های مرتبط - مدیریت آموزش سرپایی مربوطه - پیگیری بیماران جراحی شده	درمانگاه
در طول دوره هر روز	آماده‌سازی بیماران برای اعمال جراحی - مراقبت از بیماران جراحی شده - شرکت در برنامه‌های آموزشی ، پژوهشی ، کشیک‌ها و آنکالی‌های تنظیمی توسط بخش	بخش
حداقل هفته‌ای ۲ روز در طول دوره	انجام کلیه اعمال جراحی مرتبط ، تحت نظارت استاد ، بصورت کمک یا مستقل	اتاق عمل
هفته‌ای یک روز در طول دوره	voice analysis و تفسیر گزارشات مربوطه - صدا درمانی	آزمایشگاه صدا (Voice Lab)
۱ ماه با تفاهم نامه بین بخشی	-آشنایی و مشارکت در اعمال جراحی‌های حوزه مشترک	بخش جراحی توراکس

عناوین مباحث و مهارت‌هایی که دستیاران باید در بخش‌های چرخشی به آنها پردازند (به تفکیک

هر بخش):

بخش جراحی توراکس :

* آشنایی و مشارکت در اعمال جراحی در حوزه مشترک از جمله تراشه ، برونش و مری

عناوین دروس اعم از عمومی، تخصصی پایه یا تخصصی بالینی :

عنوان
فونکسیون حنجره و فارنکس
ارزیابی و درمان بیماریهای هیپر فونکسیونل
تصویرگیری از حنجره
آنالیز صدا
تصویربرداری تشخیصی حنجره
ارزیابی نورولوژیک حنجره و فارنکس
عفونت ها و تظاهرات بیماری های سیستمیک حنجره
آسپیراسیون مزمن
ترومای حنجره و مری
درمان جراحی تنگی های راه هوایی فوقانی
کاربران حرفه ای صدا
بیماری های خوش خیم مخاطی طناب صوتی
مدیالیزاسیون تیروپلاستی
اداکیون اریتنوئید
ری اینرواسیون حنجره
تومورهای بدخیم حنجره و هیپو فارنکس
درمان کانسر ابتدایی حنجره
رژکسیون تومورهای پیشرفته حنجره از طریق دهان با لیزر
جراحی کانسرواتیو حنجره
لارنژکتومی توتال و لارنگوفارنژکتومی
رادیوتراپی حنجره و هیپوفارنکس
بازتوانی صدا بعد از لارنژکتومی
درمان انسداد راه هوایی در بالغین
آندوسکوپیی تراکتوبرونکیال
تشخیص و درمان نئوپلاسم های تراشه
تظاهرات راه هوایی فوقانی ریفلاکس گاستروازوفازیال

انتظارات اخلاق حرفه ای (Professionalism) از دستیاران:

I - اصول اخلاق حرفه ای

از دستیاران و دانش آموختگان این رشته انتظار می رود:

الف - در حوزه نوع دوستی

- ۱) منافع بیمار را بر منافع خود ترجیح دهند.
- ۲) در مواجهه با بیماران مختلف عدالت را رعایت کنند.
- ۳) در برخورد با بیماران به تمام ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی آنان توجه داشته باشند.
- ۴) در تمامی مراحل مراقبت از بیماران وقت کافی صرف نمایند.
- ۵) به خواسته ها و آلام بیماران توجه داشته باشند.
- ۶) منشور حقوق بیمار را در شرایط مختلف رعایت کرده و از آن دفاع کنند.

ب - در حوزه وظیفه شناسی و مسئولیت

- ۱) نسبت به انجام وظائف خود تعهد کافی داشته باشند.
- ۲) به سوالات بیماران پاسخ دهند.
- ۳) اطلاعات مربوط به وضعیت بیمار را با مناسبترین شیوه در اختیار وی و همراهان قرار دهند.
- ۴) از دخالت‌های بی مورد در کار همکاران پرهیز نمایند و با اعضای تیم سلامت تعامل سازنده داشته باشند.
- ۵) در تمامی مراحل مراقبت و انتقال بیماران احساس مسئولیت نمایند.
- ۶) برای مصاحبه، انجام معاینه و هر کار تشخیصی درمانی از بیماران اجازه بگیرند.
- ۷) در رابطه با پیشگیری از تشدید بیماری، بروز عوارض، ابتلای مجدد، انتقال بیماری و نیز بهبود کیفیت زندگی به طور مناسب به بیماران آموزش دهند.

ج - در حوزه شرافت و درستکاری

- ۱) راستگو باشند.
- ۲) درستکار باشند.
- ۳) رازدار باشند.
- ۴) حریم خصوصی بیمار را رعایت نمایند.

د - در حوزه احترام به دیگران

- ۱) به عقاید، آداب، رسوم و عادات بیماران احترام بگذارند.
- ۲) بیمار را به عنوان یک انسان در نظر گرفته، نام و مشخصات وی را با احترام یاد کنند.
- ۳) به وقت بیماران احترام گذاشته و نظم و ترتیب را رعایت نمایند.
- ۴) به همراهان بیمار، همکاران و کادر تیم درمانی احترام بگذارند.
- ۵) وضعیت ظاهری آنها مطابق با شئون حرفه ای باشد.

ه - در حوزه تعالی شغلی

- ۱) انتقاد پذیر باشند.
- ۲) محدودیت های علمی خود را شناخته، در موارد لازم مشاوره و کمک بخواهند.
- ۳) به طور مستمر، دانش و توانمندیهای خود را ارتقاء دهند.
- ۴) اقدامات تشخیصی درمانی مناسب را مطابق با امکانات و دستاوردهای علمی در دسترس انجام دهند.
- ۵) استانداردهای تکمیل پرونده پزشکی و گزارش نویسی را رعایت کنند.

II - راهکارهای عمومی برای اصلاح فرآیند آموزش اخلاق حرفه ای در محیط های آموزشی :

انتظار می رود، دستیاران، در راستای تحکیم اخلاق حرفه ای در محیط های آموزشی با کمک استادان خود در جهت اقدامات زیر تلاش نمایند:

کمک به فراهم کردن شرایط فیزیکی (Setting) مناسب :

- فراهم ساختن شرایط مناسب برای انجام امور شخصی و خصوصی در محیط های آموزشی و درمانی نظیر استفاده از پرده و پاراوان در هنگام معاینات و غیره
- حضور یک پرستار همجنس بیمار یا همراه محرم او در کلیه معاینات پزشکی در کنار پزشک (دستیار) و بیمار
- فراهم کردن سیستم هم اتاقی بیمار و همراه (مثلاً مادر و کودک در بخش های کودکان)
- ایجاد محیط مناسب، مطمئن و ایمن متناسب با باور های دینی و فرهنگی بیماران، همراهان، استادان و فراگیران نظیر فراهم ساختن محل نماز و نیایش برای متقاضیان

کمک به اصلاح فرآیندهای اجرایی :

- همکاری با مدیران اجرایی بیمارستان در جهت اصلاح فرآیندهای اجرایی نظیر فرآیند های جاری در بخش های پذیرش ، بستری ، تامین دارو ، تجهیزات و ترخیص بیماران به طوری که بیماران سردرگم نشوند و امور را به آسانی طی کنند.
- تکریم مراجعین و کارکنان بیمارستان ها
- توجه به فرآیندهای اجرائی بیمارستان در جهت تسهیل ارائه ی خدمات و رفاه حداکثری بیماران و ارائه ی پیشنهادات اصلاحی به مدیران بیمارستان

کمک به فراهم شدن جو مناسب آموزشی :

- مشارکت در ایجاد جو صمیمی و احترام آمیز در محیط های آموزشی
- تلاش در جهت حذف هرگونه تهدید و تحقیر در محیط های آموزشی
- همکاری های مناسب و موثر بین بخشی و بین رشته ای
- سازمان دهی و مشارکت در کارهای تیمی
- تشویق به موقع عملکرد مناسب کارکنان، دستیاران سال پایین تر و فراگیران دیگر
- مشارکت در معرفی الگوها به مسئولین آموزشی
- مشارکت فعال در تقویت Role modeling
- تلاش در جهت تقویت ارتباطات بین فردی
- مشارکت و همکاری در تدوین ارائه ی دستورالعمل های آموزشی به فراگیران (Priming)
- رعایت حقوق مادی، معنوی و اجتماعی استادان، دانشجویان و اعضای تیم سلامت

ترویج راهبرد بیمار محوری :

- حمایت از حقوق مادی ، معنوی و پزشکی بیماران اعم از جسمی ، روانی و اجتماعی (با هرنژاد ، مذهب ، سن ، جنس و طبقه اقتصادی اجتماعی) ، در تمام شرایط
- جلب اعتماد و اطمینان بیمار در جهت رعایت حقوق وی
- ارتباط اجتماعی مناسب با بیماران نظیر: پیش سلامی ، خوشرویی ، همدردی ، امید دادن ، و غیره
- پاسخگویی با حوصله به سوالات بیماران در تمامی شرایط

- آموزش نحوه ی پاسخگویی مناسب به سوالات بیماران به دستیاران سال پایین تر و فراگیران دیگر
- معرفی خود به عنوان پزشک مسئول به بیمار، همچنین معرفی دستیاران سال پایین تر ، کارورز ، کارآموز و پرستار با نام و مشخصات به بیماران
- پرسش از عادات غذایی ، خواب ، استحمام و تمایلات رفاهی بیماران و کمک به فراهم کردن شرایط مورد نیاز برای آن ها
- توجه به بهداشت فردی بیماران.
- توجه به کمیت و کیفیت غذای بیماران در راند های آموزشی و کاری
- توجه به نیاز های بیماران برای اعمال دفعی آسوده در راند های آموزشی و کاری با تاکید بر شرایط خصوصی آنان
- توجه به ایمنی بیمار (Patient Safety) در کلیه ی اقدامات تشخیصی و درمانی
- کمک در فراهم کردن شرایط آسان برای نماز و نیایش کلیه بیماران متقاضی ، با هر آیین و مذهب در بخش ، به ویژه ، برای بیماران در حال استراحت مطلق .
- احترام به شخصیت بیماران در کلیه شرایط .
- پوشش مناسب بیماران در هنگام معاینات پزشکی
- احترام و توجه به همراهان و خانواده بیماران
- تجویز هرگونه دارو ، آزمایش و تجهیزات درمانی با توجه به وضعیت اقتصادی و نوع پوشش بیمه ای بیماران و اجتناب از درخواست آزمایشات گران قیمت غیر ضروری
- استفاده مناسب از دفترچه و تسهیلات بیمه ای بیماران
- ارتباط با واحدها و مراجع ذی صلاح نظیر واحد مددکاری ، در باره رفع مشکلات قابل حل بیماران
- اخذ اجازه و جلب رضایت بیماران برای انجام معاینات و کلیه پروسیجرهای تشخیصی و درمانی
- رعایت استقلال و آزادی بیماران در تصمیم گیری ها
- خودداری از افشای مسائل خصوصی (راز) بیماران
- ارائه ی اطلاعات لازم به بیماران در باره ی مسائل تشخیصی درمانی نظیر : هزینه ها - مدت تقریبی بستری و غیره در مجموع ، رعایت STEEP به معنای :
- ارائه ی خدمات ایمن (safe) به بیماران
- ارائه ی خدمت به موقع (Timely) به بیماران
- ارائه ی خدمت با علم و تجربه ی کافی (Expertise) به بیماران
- ارائه ی خدمت مؤثر وبا صرفه و صلاح (Efficient) به بیماران
- و در نظر گرفتن محوریت بیمار (Patient Centered) در کلیه ی شرایط

مشارکت و ترغیب آموزش و اطلاع رسانی نکات مرتبط با اخلاق :

- آموزش ارتباط مناسب و موثر حرفه ای به دستیاران سال پایین تر و فراگیران دیگر
- مشارکت در آموزش مسائل اخلاق حرفه ای به دستیاران سال پایین تر و دانشجویان
- آموزش یا اطلاع رسانی منشور حقوقی بیماران ، مقررات Dress Code و مقررات اخلاقی بخش به دستیاران سال پایین تر و فراگیران دیگر
- اشاره مستمر به نکات اخلاقی در کلیه فعالیت ها و فرآیند های آموزشی نظری و عملی نظیر : گزارشات صبحگاهی ، راندها ، کنفرانس ها ، درمانگاه ها و اتاق های عمل
- نقد اخلاقی فرآیندهای جاری بخش در جلسات هفتگی با حضور استادان، دستیاران و فراگیران دیگر
- فراهم کردن شرایط بحث و موشکافی آموزشی در مورد کلیه سوء اقدامات و خطاهای پزشکی (Malpractices) پیش آمده
- در جلسات هفتگی با حضور استادان، دستیاران و فراگیران دیگر
- مشارکت دادن فراگیران رده های مختلف ، در برنامه های آموزش بیماران

جلب توجه مستمر دستیاران سال پایین تر و فراگیران دیگر به سایر موارد اخلاقی از جمله :

- برخورد احترام آمیز با نسوج ، اعم از مرده یا زنده
- برخورد احترام آمیز با اجساد فوت شدگان
- همدردی با خانواده فوت شدگان
- نگهداری و حفظ اعضای بدن بیماران ، عملکرد طبیعی اندام ها و حفظ زیبایی بیماران تا حدی که دانش و فناوری روز اجازه می دهد
- احترام به حقوق جنین ، از انعقاد نطفه تا تولد در شرایطی که مجوز اخلاقی و شرعی برای ختم حاملگی نیست
- اهمیت دادن به وقت های طلایی کمک به بیماران و اجتناب از فوت وقت به منظور جلوگیری از از دست رفتن شانس بیمار برای زندگی یا حفظ اعضای بدن خود
- تجویز منطقی دارو و در خواست های پاراکلینیک
- رعایت Clinical Governance در کلیه ی تصمیم گیری های بالینی ، تجویز ها و اقدامات تشخیصی درمانی

پایش و نظارت مستمر فراگیران :

- حضور در کلیه برنامه های آموزشی (گزارشات صبحگاهی - راندهای کاری و آموزشی - درمانگاه - کشیک های شبانه - تومور بورد - سی پی سی - و غیره) و نظارت بر حضور سایر فراگیران از طریق واگذاری مسئولیت ، پیگیری تلفنی و حضور در کشیک ها ، سرکشی به درمانگاه ها و اورژانس ها و نظایر آن ، به منظور ایجاد تدریجی مسئولیت پذیری اجتماعی در خود و فراگیران دیگر
- حضور به موقع بر بالین بیماران اورژانس
- توجه به عملکرد عمومی خود و فراگیران دیگر نظیر (عملکرد ارتباطی اجتماعی ، نحوه پوشش ، نظم و انضباط) از طریق رعایت مقررات Dress Code ، ارائه بازخورد به فراگیران دیگر و تاکید بر الگو بودن خود
- توجه اکید به عملکرد تخصصی خود و فراگیران دیگر نظیر (اخذ شرح حال و معاینات تخصصی بیماران ، درخواست منطقی آزمایشات ، تفسیر و ادغام یافته های بالینی و پاراکلینیکی ، استنتاج و قضاوت بالینی ، تشخیص بیماری ، تصمیم گیری های بالینی ، تجویز منطقی دارو ، انتخاب و انجام اقدامات درمانی ، طرز درخواست مشاوره های پزشکی ، ارجاع بیماران ، اقدامات پژوهشی ، استفاده از رایانه و نرم افزار های تخصصی و پیگیری بیماران) از طریق اهمیت دادن به تکمیل مستمر لگ بوک و جلب نظارت مستقیم استادان به منظور کاستن از فراوانی سوء عملکرد ها و خطاهای پزشکی (Malpractices)
- رعایت اخلاق پژوهشی در تدوین پایان نامه ها بر اساس دستوالعمل های کمیته اخلاق در پژوهش .
- اجتناب اکید از انجام تحقیقات به خرج بیماران و انجام روش هایی که دستیاران به آن تسلط ندارند.
- اهمیت دادن به نحوه تکمیل و تنظیم پرونده های پزشکی ، به طوری که در حال حاضر و آینده به سهولت قابل استفاده باشند

III - نکات اختصاصی اخلاق حرفه ای مرتبط با رشته :

References: منابع درسی که با استفاده از آنها آموزش این برنامه قابل اجرا است :

الف – کتب اصلی:

- **Cummings Otolaryngology: Head and Neck Surgery . Charles Cummings, Bruce Haughcy, Regan Thomas, and Lee Harker**
- **Sataloff .Treatment of Voice Disorders.**
- **Clinical Assessment of Voice . Voice Science**

ب – مجلات اصلی:

- **laryngoscope**
- **North America Clinics of Otolaryngology**
- **Voice**
- **Head and neck**

توضیح :

- (۱) منابع آزمونهای کشوری (در صورت تصویب) ، بر اساس آئین نامه های موجود، توسط هیئت ممتحنه دوره تعیین خواهد شد و این منابع راهنمایی است برای اجرای این برنامه .
- (۲) در مورد کتب ، منظور آخرین نسخه چاپ شده در دسترس است .
- (۳) در مورد مجلات ، منظور مجلاتی است که در طول دوره دستیاری منتشر می شوند .

Student Assessment:

ارزیابی دستیار:

الف-روش ارزیابی (Assessment Methods):

☒ DOPS	☐ OSCE	☐ آزمون تعاملی رایانه ای	☐ شفاهی	☒ کتبی
☐ ارزیابی پورت فولیو	☐ ارزیابی مقاله	☐ آزمون ۳۶۰ درجه	☒ Logbook	ارزیابی

ب : دفعات ارزیابی (Periods of Assessment):

در طول دوره حداقل یکبار

شرح وظایف دستیاران:

شرح وظایف قانونی دستیاران در آئین‌نامه‌های مربوطه آورده شده است . مواردی که گروه بر آن تاکید می‌نماید عبارتند از :

- مشارکت در برنامه‌های آموزشی گروه
- ویزیت روزانه بیماران
- انجام مشاوره‌های مربوطه
- ارایه حداقل ۵کنفرانس یا ژورنال کلاب در طول دوره
- شرکت در برنامه های کشیک
- شرکت در برنامه های آنکالی
- مشارکت در حداقل یک پروژه تحقیقاتی
- چاپ یا پذیرش حداقل یک مقاله پژوهشی در طی دوره در مجلات با نمایه ISI یا Pub med
- شرکت در برنامه های آموزشی و پژوهشی طبق برنامه تنظیمی
- ضروری است که تعداد کشیکها و سطح مسوولیت فرد در چرخشها طبق ضوابط بخش مربوطه و با هماهنگی مدیر برنامه تعیین گردد.

حداقل هیئت علمی مورد نیاز برای اجرای برنامه (تعداد-گرایش-رتبه) :

۳ نفر عضو هیات علمی (۱ نفر استاد و ۲ نفر استادیار یا ۲ نفر دانشیار و یک نفر استادیار) که یک نفر از آنها دوره تکمیلی مربوطه را گذرانده باشند و دو نفر دیگر ۶ سال سابقه کاری در زمینه مربوطه را داشته باشد.

کارکنان دوره دیده مورد نیاز برای اجرای برنامه :

- کارشناس گفتاردرمان ترجیحا PhD مجرب و آشنا به استروبوسکوپی
- پرستار دوره دیده در اطاق عمل در زمینه جراحی های مرتبط از جمله لیزر

فضاهای تخصصی مورد نیاز:

- * بخش گوش ، گلو ، بینی
- * Voice lab
- * درمانگاه
- * اتاق عمل

تنوع و حداقل تعداد بیماری های اصلی مورد نیاز در سال :

تعداد	بیماری
۵۰	تروماهای لارنگوتراکتال و نیازمند به روش های بازسازی
۵۰	بیماری های خوش خیم لارنکس و phonosurgery
۴۰	بیماران با کانسره های لارنکس
۲۰	بیماران با آسپیراسیون و اختلال بلع
۳۰	ناهنجاری های همراه تولد در بدو تولد

تعداد تخت مورد نیاز برای تربیت یک دستیار ورودی :

حداقل ۴ تخت برای یک نفر دستیار به اضافه یک تخت ICU در دسترس

تجهیزات تخصصی مورد نیاز :

- Voice lab شامل دستگاه استروبو اسکوپ - EMG در دسترس (این تجهیزات لازم است در مرکز موجود باشد).
- تجهیزات آندوسکوپی حلق، حنجره، تراشه و مری
- Flexible and Rigid Telescope -
- دستگاه لیزر و میکروسکوپ جراحی
- جت ونتیلاتور (Optional)
- وسایل جراحی میکروسر جری حنجره
- وسایل بیهوشی مرتبط

رشته های تخصصی یا تخصص های مورد نیاز :

- الف: رشته های مورد نیاز: جراحی توراکس، فوق تخصص گوارش،
- ب: تخصص های مورد نیاز: بیماری های مغز و اعصاب، روانپزشکی، بیهوشی، بیماری های قلب و عروق، روماتولوژی، کودکان، فوق تخصص ریه کودکان، رادیوانکولوژی، فوق تخصص بیماری های ریه

معیارهای دانشگاهی که مجاز به اجرای برنامه هستند:

- دانشگاهی مجاز به راه اندازی این برنامه است که دارای ویژگی های زیر باشد :
- * دارای دوره تخصصی مورد تأیید در رشته گوش، گلو، بینی و جراحی سر و گردن باشد .
- * حداقل ۱۰ دوره ، در دوره تخصصی فارغ التحصیل داشته باشد .
- واجد حداقل های مندرج در این برنامه باشد .

ارزشیابی برنامه (Program Evaluation):

الف - شرایط ارزشیابی برنامه:

- این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:
- ۱- گذشت ۵ سال / ۵ دوره از اجرای دوره
- ۲- تغییرات عمده فناوری
- ۳- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

ب- شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظر سنجی از هیئت علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش آموختگان با پرسشنامه های از قبل تدوین شده
- استفاده از پرسشنامه های موجود در واحد ارزشیابی و اعتبار بخشی دبیر خانه

ج- متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، واحد ارزشیابی و اعتبار بخشی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی با همکاری کمیته تدوین برنامه است

د- نحوه بازنگری برنامه:

- مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است :
- گرد آوری اطلاعات حاصل از نظر سنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه ای، پیشنهادات و نظرات صاحب نظران
- در خواست از دبیر خانه جهت تشکیل کمیته تدوین برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته تدوین برنامه
- بازنگری در قسمتهای مورد نیاز برنامه و ارائه پیش نویس برنامه جدید به کمیسیون تدوین و برنامه ریزی آموزشی

ه- شاخص ها و معیارهای پیشنهادی گروه برای ارزشیابی برنامه:

شاخص ها و معیارهای ملحوظ شده در چارچوب ارزشیابی برنامه دبیرخانه (چک لیست پیوست) مورد قبول است

استانداردهای ضروری برنامه‌های آموزشی

- * ضروری است ، برنامه‌ی مورد ارزیابی در دسترس اعضای هیئت علمی ودستیاران قرار گرفته باشد.
- * ضروری است ، طول دوره که در برنامه‌ی مورد ارزیابی مندرج است ، توسط دانشگاه‌های مجری رعایت شود .
- * ضروری است ، شرایط دستیاران ورودی به دوره‌ی مورد ارزیابی با شرایط مندرج در برنامه منطبق باشد .
- * ضروری است ، ظرفیت پذیرش دستیار ، در دوره با ظرفیت مصوب منطبق باشد .
- * ضروری است ، ظرفیت پذیرش دستیار در راستای تامین حدود نیاز کلی کشور که در برنامه پیش‌بینی شده است باشد .
- * ضروری است دستیاران لاگ‌بوک قابل قبولی ، منطق با توانمندی‌های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه‌ی مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند .
- * ضروری است ، لاگ‌بوک دستیاران به طور مستمر تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود وباز خورد لازم ارائه گردد.
- * ضروری است ، دستیاران بر حسب سال دستگیری ، پروسیجرهای لازم را بر اساس تعداد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در لاگ‌بوک خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند .
- * ضروری است ، در آموزش‌ها حداقل از ۷۰٪ روش‌ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه ، استفاده شود .
- * ضروری است ، دستیاران در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در برنامه در درمانگاه حضور فعال داشته ، وظایف خود را تحت نظر استادان ویا دستیاران سال بالاتر انجام دهند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه درمانگاه‌ها در دسترس باشد .
- * ضروری است ، دستیاران دوره‌های جراحی ، در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در برنامه تحت نظر استادان ودستیاران سال بالاتر در اتاق عمل ودستیاران دوره های غیر جراحی در اتاقهای پروسیجر حضور فعال داشته باشند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه اتاق‌های عمل در دسترس باشد .
- * ضروری است ، دستیاران ، طبق برنامه‌ی تنظیمی بخش ، در برنامه‌های گزارش صبحگاهی ، کنفرانس‌های درون‌بخشی ، مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر و کشیک‌ها یا آنکالی‌ها حضور فعال داشته باشند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه کشیک‌ها یا آنکالی‌ها در دسترس باشد .
- * ضروری است ، دستیاران ، طبق برنامه‌ی تنظیمی بخش ، در برنامه‌های راندهای آموزشی ، ویزیت‌های کاری یا آموزشی بیماران بستری حضور فعال داشته باشند .
- * ضروری است ، کیفیت پرونده‌های پزشکی تکمیل‌شده توسط دستیاران ، مورد تأیید گروه ارزیاب باشد .
- * ضروری است ، دستیاران بر حسب سال دستگیری ، بخش‌های چرخشی مندرج در برنامه را گذرانده و از رئیس بخش مربوطه گواهی دریافت نموده باشند ومستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود..
- * ضروری است ، بین بخش اصلی و بخش‌های چرخشی همکاری‌های علمی از قبل پیش‌بینی‌شده و برنامه‌ریزی‌شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری‌ها باشند ، در دسترس باشد .
- * ضروری است ، دستیاران مقررات Dress code را رعایت نمایند .
- * ضروری است ، دستیاران از منشور حقوق بیماران آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تأیید گروه ارزیاب قرار گیرد .
- * ضروری است ، منابع درسی اعم از کتب و مجلات موردنیاز دستیاران و هیات علمی ، در قفسه کتاب بخش اصلی در دسترس آنان باشد .

* ضروری است ، دستیاران در طول دوره خود به روش‌های مندرج در برنامه ، مورد **ارزیابی** قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.

* ضروری است ، دستیاران در طول دوره خود ، حداقل در یک **برنامه‌ی پژوهشی** مشارکت داشته باشند .

* ضروری است ، در بخش اصلی برای کلیه دستیاران **پرونده آموزشی** تشکیل شود و نتایج ارزیابی‌ها ، گواهی‌های بخش‌های چرخشی ، تشویقات ، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود .

* ضروری است ، بخش برای تربیت دستیاران دوره ، **هیات علمی موردنیاز** را بر اساس تعداد ، گرایش و رتبه‌ی مندرج در برنامه در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد .

* ضروری است ، بخش برای تربیت دستیاران دوره ، **کارکنان دوره‌دیده موردنیاز** را طبق موارد مندرج در برنامه در اختیار داشته باشد .

* ضروری است ، دوره **فضاهای آموزشی عمومی موردنیاز** را از قبیل : کلاس درس اختصاصی ، قفسه کتاب اختصاصی در بخش و کتابخانه عمومی بیمارستان ، مرکز کامپیوتر و سیستم بایگانی علمی در اختیار داشته باشد .

* ضروری است ، دوره ، **فضاهای تخصصی موردنیاز** را بر اساس موارد مندرج در برنامه در سطح دانشگاه در اختیار داشته باشند .

* ضروری است ، **تعداد و تنوع بیماران** بستری و سرپایی مراجعه‌کننده به بیمارستان محل تحصیل دستیاران ، بر اساس موارد مندرج در برنامه باشند .

* ضروری است ، به ازای هر دستیار به تعداد پیش‌بینی‌شده در برنامه ، **تخت بستری فعال** (در صورت نیاز دوره) در اختیار باشد .

* ضروری است ، **تجهیزات موردنیاز** مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت تجهیزات ، مورد تأیید گروه ارزیاب باشد .

* ضروری است ، بخش‌های چرخشی ، **مورد تأیید قطعی** حوزه ی ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه باشند .

* ضروری است ، دانشگاه ذیربط ، **واجد ملاک‌های مندرج در برنامه** باشد .

استانداردهای فوق ، در **۳۱ موضوع** ، مورد تصویب کمیسیون تدوین و برنامه‌ریزی آموزشی قرار گرفته و جهت پیگیری و اجرا در اختیار واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی قرار داده می‌شود . ضمناً یک نسخه از آن در انتهای کلیه برنامه‌های مصوب آورده خواهد شد .

دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

کمیسیون تدوین و برنامه‌ریزی آموزشی

منابع مورد استفاده برای تهیه این سند

1- Laryngology and the voice : A new curriculum in otolaryngology : Department of otolaryngology wake forest university medical center wistom – salem – North carolina

2- American laryngological association laryngology fellowship guidelines.

3- Laryngology fellowship program university of Washington

4- Lions voice clinic programs university of minnestoa

۵- راهنمای تدوین برنامه دوره های فوق تخصصی - دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی - کمیسیون

تدوین و برنامه ریزی آموزشی - سال ۱۳۸۸

۶- تجربیات، پیشنهادات و نظرات متخصصین.